Egészségügyi asszisztens szakképzés
Aszepszis-antiszepszis, ADR veszélyes hulladék szállítási előírások, környezetvédelem.

Kövér Tamás
DE GF Munkabiztonsági Önálló Osztály,
osztályvezető

2013. Május 24.

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

(Hazai) veszélyes hulladékos háttér:

- a gyűjtési szabályzatból már ismert
- csomagolás, gyűjtési előírások
- 98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet - a veszélyes hulladékok gyűjtésének általános szabályai…
- 1/2002. (I.11.) EüM rendelet - egészségügyi intézményekben keletkező hulladékok kezelése…
- stb.

Nemzetközi veszélyes árus háttér:

- a gyűjtési szabályzatban új!
- csomagolás, fuvarozási információ,
- 2009. évi LVIII. Törvény – ADR…

FIGYELEM! ELTÉRŐ SZABÁLYOZÁSOK!

AZ ADR TERJEDELME

SZÁLLÍTÁSI ELŐÍRÁSOKAT TARTALMAZ

A „szállítás” fogalomköre:

- **Csomagolás**

- **Feladás**

E nyomtatvány kitöltését a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet írja elő.

SZ	„SZ” KÍSÉRŐJEGY A VESZÉLYES HULLADÉK SZÁLLÍTÁSÁHOZ	sors
1. A **termelő** neve:		4. A termelő település az
2. Statisztikai azonosító jel: □□□□□□□□-□□□□-□□□		Címe: □□□□ .....
3. KÜJ: □□□□□□□□□		ir.szám tel
5. A **termelő telephelyének** neve:		8. A telephely település
6. Telephely azonosító: □□□□□□□□□□□□□□□		Címe: □□□□ .....
7. KTJ: □□□□□□□□□		ir.szám tel
9. Az ügyintéző neve:	Tel.:	Fax: .....
10. A **kezelő** neve:		

- Berakás (töltés)
- Szállítás
- Címzett(i átvétel: kirakás, lefejtés)
- Ideiglenes tárolás

HATÓSÁGI ELLENŐRZÉS, BÍRSÁGOK

ADR – ellenőrzés:

- Közúton
- Telephelyen belül
- Közúton tapasztalt hiányosság visszanyúlik a feladóhoz, csomagolóhoz stb.

Bírságolás

- Közigazgatási eljárás
- 1.000.000 Ft-ig
- Bírságtételek **kockázati kategóriák** (I, II, III) alapján

ÚJ FOGALMAK

VESZÉLYES ÁRUK

- Anyagok, tárgyak, melyeknek szállítását az ADR csak feltételekkel engedélyezi, vagy egyenesen tiltja.
- Nem minden veszélyes áru veszélyes hulladék, de **minden veszélyes hulladék veszélyes áru**.

*Gépolaj – **nem veszélyes***

*Hulladék gépolaj – **veszélyes***

ÚJ FOGALMAK

ÖNÁLLÓ CSOMAGOLÓESZKÖZ

- A veszélyes hulladék szállítására önmagában használt csomagolóeszköz

KOMBINÁLT CSOMAGOLÁS

- Legalább kettő (külső és belső) csomagolóeszközből álló csomagolás

KÜLDEMÉNYDARAB

- Szállításra szabályosan előkészített küldemény

ÚJ FOGALMAK

KORLÁTOZOTT MENNYISÉGŰ CSOMAGOLÁS (LQ)

- „LQ” = Limited Quantities = Korlátozott Mennyiségek
- Kombinált csomagolás kis mennyiségű (általában max. 5 l/kg) veszélyes hulladékkal.
- **Erős csomagolás + Kis mennyiségek = Nagy biztonság**
- A szállítás mentességet élvez az ADR alól.
- **Nem fertőző hulladéknál ha csak lehet, alkalmazni kell.** Fertőző hulladéknál alkalmazása tilos.

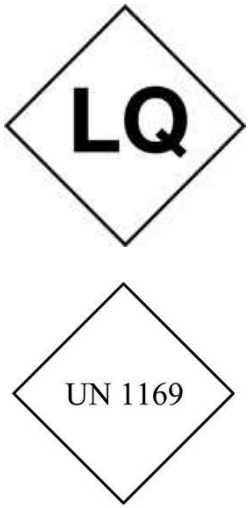

ÚJ FOGALMAK

UN SZÁM

- Az ADR által a veszélyes árukhoz rendelt, négyjegyű anyagazonosító szám
- Minden veszélyes árunak van UN száma
- A Szabályzat 1. sz. mellékletének 4. oszlopa tartalmazza.

EWC kód	MEGNEVEZÉS	MEGJEGYZÉS	UN szám	Bárca	Csom. csop.	LQ
06 13 05	korom	A csomagolási csoportra lásd az ADR 2.2.42 szakaszát!	1361	4.2	II/III	LQ0
07 01 01	vizes mosófolyadékok és anyalúgok	*1 megjegyzés a táblázat után!	3077/3082	9	III	LQ27/LQ7

- UN3077 / UN3082 → Szilárd / Folyékony hulladék

ÚJ FOGALMAK

UN SZÁM

- A küldeménydarabon jól látható méretben és tartósan:

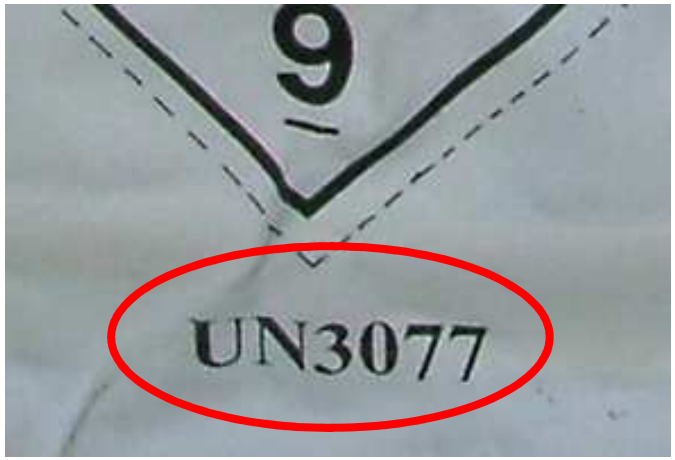

- Akár filctollal is megadható.
- Ellentmondó, meglévő UN számok törlése, takarása!
- Megadása szükségtelen az üzemi gyűjtőhelyen áttöltött hulladékok és az üres, tisztítatlan csomagolóeszközök esetén.
- Megadása **tilos** korlátozott mennyiségek (LQ) esetén.

ÚJ FOGALMAK

UN SZÁM – Fertőző veszélyes hulladékok

- A jelölés a badellákon megoldott.

- A zsákokon – ahol használatuk megengedett - az UN számot (UN 3291) nem kell megadni.

ÚJ FOGALMAK

UN SZÁM – Negatív példák

Az UN szám hiányzik

Az UN szám hiányzik

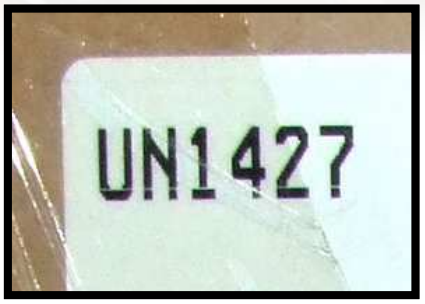

Az UN szám félrevezető

ÚJ FOGALMAK

VESZÉLYESSÉGI BÁRCA

- Az ADR által előírt, min. 10x10 cm nagyságú jelölés
- Az áru veszélyét jelöli
- Példák:

2.3. sz. bárca – Mérgező gázok

3. sz. bárca – gyúlékony folyékony anyagok

6.1. sz. bárca – mérgező anyagok

6.2. sz. bárca – Fertőző anyagok

8. sz. bárca – Maró anyagok

9. sz. bárca – Egyéb veszélyes anyagok

ÚJ FOGALMAK

VESZÉLYESSÉGI BÁRCA

- A küldeménydarab egyik függőleges felületén kell elhelyezni

- Az előírt bárca számát a Szabályzat 1. sz. mellékletének 5. oszlopa tartalmazza

EWC kód	MEGNEVEZÉS	MEGJEGYZÉS	UN szám	Bárca	Csom. csop.	LQ
07 01 01	vizes mosófolyadékok és anyalúgok	*1 megjegyzés a táblázat után!	3077/3082	9	III	LQ27/LQ7

ÚJ FOGALMAK

VESZÉLYESSÉGI BÁRCA

- A bárcák felhasználható (**kinyomtatható!**) mintáját számuk szerint a Szabályzat 6. sz. melléklete tartalmazza

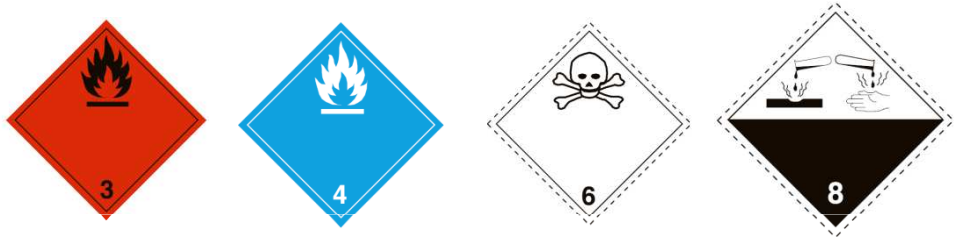

- Meglévő, ellentmondó bárcák törlése, takarása!
- Megadása szükségtelen az üzemi gyűjtőhelyen áttöltött hulladékok esetén.
- Megadása **tilos** korlátozott mennyiségek (LQ) esetén!

ÚJ FOGALMAK

VESZÉLYESSÉGI BÁRCA– Fertőző hulladékok

- A jelölés a badellákon megoldott.

- A zsákokon – ahol használatuk megengedett – a bárcát (6.2 számú) nem kell megadni.

ÚJ FOGALMAK

VESZÉLYESSÉGI BÁRCA– Negatív példák

A bárca hiányzik

A bárca félrevezető

A bárca félrevezető

ÚJ FOGALMAK

CSOMAGOLÁSI CSOPORT

- A Szabályzat 1. sz. mellékletének 6. oszlopa tartalmazza.

EWC kód	MEGNEVEZÉS	MEGJEGYZÉS	UN szám	Bárca	Csom. csop.	LQ
06 01 01	kénsav és kénessav	Kénsavra 51%-nál nagyobb savtartalom esetén, valamint kénessavra	1830	8	II	LQ22

- A csomagolás és a szállítás feltételeit szigorítja.
- Az adott hulladék által képviselt veszély mértékét adja meg:

„I” - Nagyon veszélyes

„II” - Közepesen veszélyes

„III” - Gyengén veszélyes

ÚJ FOGALMAK

MINŐSÍTETT CSOMAGOLÓESZKÖZ

- ALAPSZABÁLY: Veszélyes hulladék csak UN – minősített csomagolásban szállítható.

- Kivétel:

  a) Az üzemi gyűjtőhelyen áttöltött,

  b) a korlátozott mennyiségben (LQ) csomagolt veszélyes hulladékok és

  c) a badellákba helyezett zsákok

ÚJ FOGALMAK

MINŐSÍTETT CSOMAGOLÓESZKÖZ

- Minősítő jelölés – **Nem fertőző veszélyes hulladékok**
  - o A csomagolás „erőssége”

    „X”, „Y”, „Z” → „I”, „II”, „III”
  - o Gyártási év (műanyag csomagolóeszközök)

    5 évig használható!

Papírlemez láda

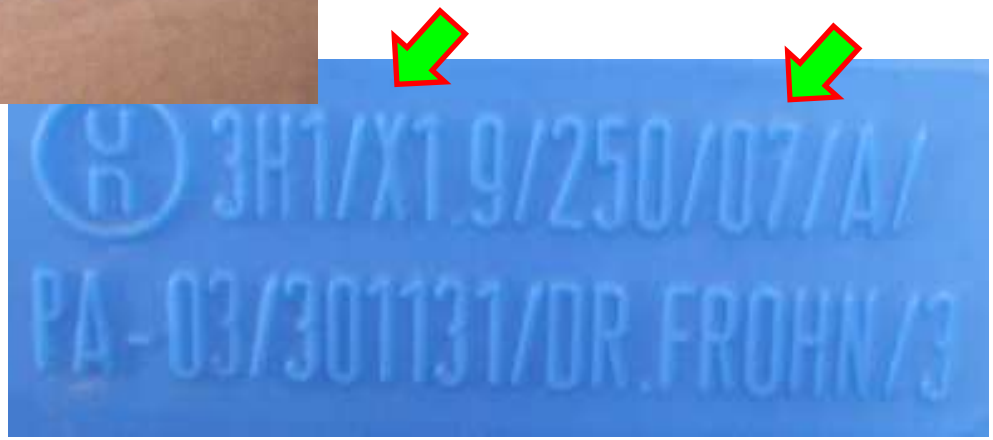

Műanyag kanna

ÚJ FOGALMAK

MINŐSÍTETT CSOMAGOLÓESZKÖZ

- Minősítő jelölés – **Fertőző hulladékok**

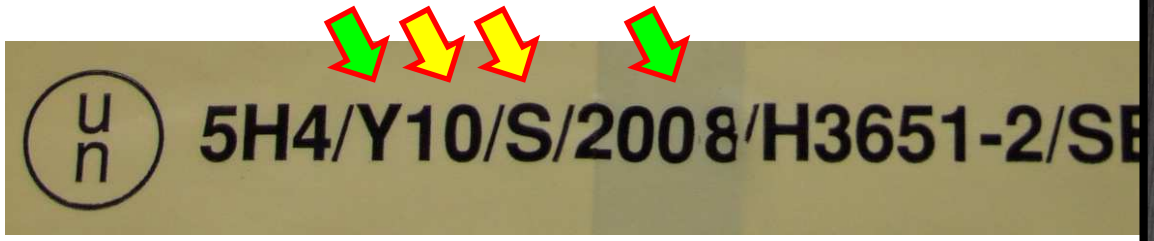

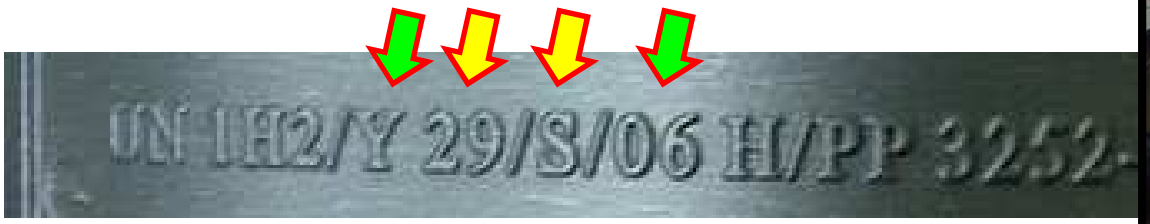

- Szilárd anyagok → „S” jelölés
- Egyéb jelölés: Legnagyobb bruttó tömeg kg-ban!

ÚJ FOGALMAK

MINŐSÍTETT CSOMAGOLÓESZKÖZ

- **Negatív példák**

Műanyagfólia zsák

Papírlemez láda

Műanyag kanna

Műanyag kanna

ÚJ FOGALMAK

MINŐSÍTETT CSOMAGOLÓESZKÖZ

- **Negatív példák**

Műanyagfólia hordó fertőző hulladékokhoz

Műanyagfólia zsák fertőző hulladékokhoz

Műanyagfólia zsák fertőző hulladékokhoz

ÚJ FOGALMAK

A környezetre veszélyes anyagok különleges jelölése

- A Szabályzat 8. sz. melléklete szerinti jelölést kell alkalmazni a küldeménydarab egyik oldalán.

- UN 3077
- UN 3082
- UN 1202 (tüzelőolaj, dízelolaj) **– Új!**
- UN 1203 (benzin) **– Új!**

ÚJ FOGALMAK

A környezetre veszélyes anyagok különleges jelölése

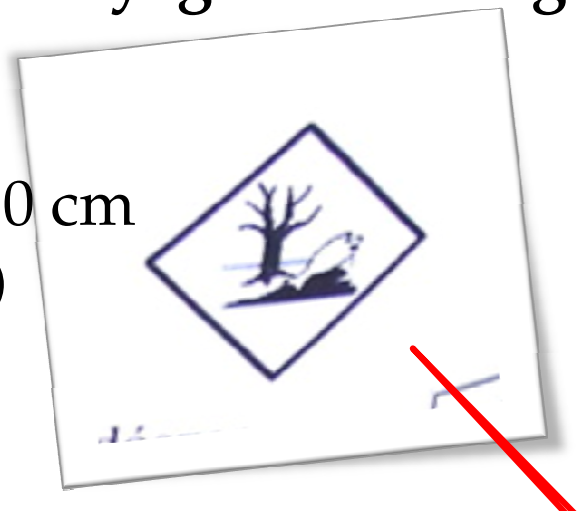

- Mérete min. 10 cm x 10 cm (esetleg csökkenthető)

- Nem előírt:
  - 5 l/kg alatt önálló csomagolásoknál
  - 5 l/kg alatt kombinált csomagolásnál belső csomagolásonként
  - Korlátozott mennyiségeknél
  - Üres, tisztítatlan csomagolóeszközöknél
  - Az üzemi gyűjtőhelyen átcsomagolt hulladékoknál

ÚJ FOGALMAK

Álló helyzetet jelző nyilak

- Kombinált csomagolásokon folyékony belső tartalomnál
- Két, szemközti oldalon
- Jól látható méret, tartós kivitel
- A Szabályzat 9. sz. mellékletében lévő mintához hasonló kivitel
- Egyéb nyilak tilalma

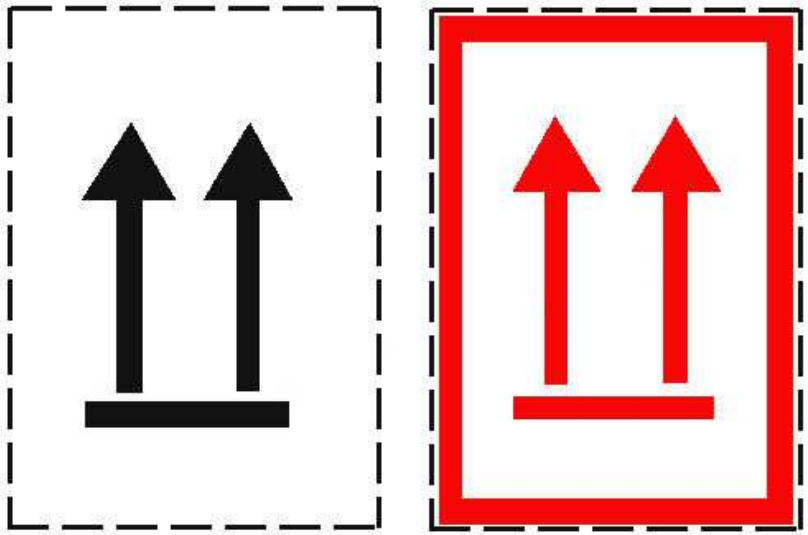

ÚJ FOGALMAK

Álló helyzetet jelző nyilak

- Feltüntetésük nem előírt:
  - Hulladék nyomástartó tartályok (gázpalackok)
  - Kombinált csomagolások max. 120 ml belső csomagolásonkénti folyékony tartalommal + a teljes tartalom felszívására elegendő felszívóképes anyaggal
  - Bármely irányban szivárgásmentes tárgyak (betegellátásba nem került hőmérő, aeroszol stb.)
  - Az üzemi gyűjtőhelyen átcsomagolt veszélyes hulladékok
  - Üres, tisztítatlan csomagolóeszközök

ÚJ FOGALMAK

KORLÁTOZOTT MENNYISÉGŰ CSOMAGOLÁS (LQ)

- **Kizárólag nem fertőző veszélyes hulladékoknál alkalmazható.**
- Csak kombinált csomagolás használható!
- A ADR előírásainak legtöbbje figyelmen kívül hagyható.

ÚJ FOGALMAK

KORLÁTOZOTT MENNYISÉGŰ CSOMAGOLÁS (LQ)

- A belső és külső mennyiségek LQ-kódhoz vannak rendelve (Szabályzat 1. sz. melléklet 7. oszlopa!)

EWC kód	MEGNEVEZÉS	…	…	…	…	LQ
200135	veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések	…	…	…	…	**LQ27**

- A kódhoz a Szabályzat 2.3.2. pontjának táblázata adja meg a mennyiségeket.

Kód	Kombinált csomagolás tömege	
	belső csomagolásonként	küldeménydarabonként
LQ27	**6 kg**	**30 kg**

ÚJ FOGALMAK

KORLÁTOZOTT MENNYISÉGŰ CSOMAGOLÁS (LQ)

- A küldeménydarabon csak az **álló helyzetet jelölő nyilakat** kell megadni (két oldalon), valamint

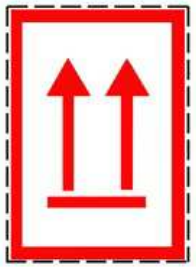

- Az **alábbi jelölések** valamelyikét:

***Egyféle** UN szám a kombinált csomagolásban*

***Többféle** UN szám a kombinált csomagolásban*

ÚJ FOGALMAK

KORLÁTOZOTT MENNYISÉGŰ CSOMAGOLÁS (LQ)

EGYÉB CSOMAGOLÁSI ELŐÍRÁSOK

A CSOMAGOLÓESZKÖZÖK ZÁRÁSA

- A fertőző hulladékokat tartalmazó badellákat véglegesen le kell zárni.
- A veszélyes hulladék nem lóghat ki.

EGYÉB CSOMAGOLÁSI ELŐÍRÁSOK

A CSOMAGOLÓESZKÖZÖK ZÁRÁSA

- A fertőző hulladékokat tartalmazó zsákokat csak alkalmas eszközzel (kötéllel, gyorskötöző, ragasztószalaggal) lehet lezárni.

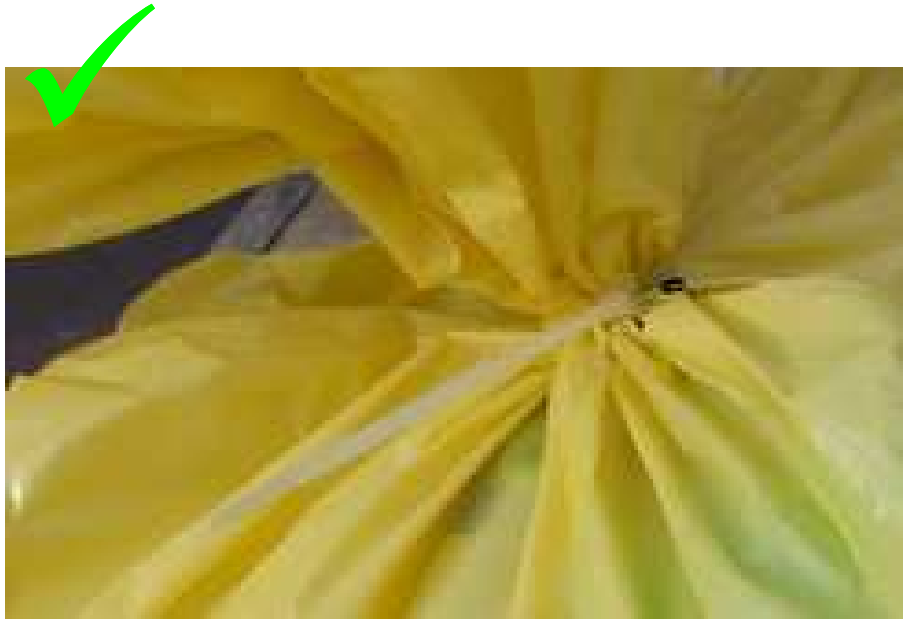

EGYÉB CSOMAGOLÁSI ELŐÍRÁSOK

A CSOMAGOLÓESZKÖZÖK ZÁRÁSA

- Használni kell a csomagolóeszközök eredeti záró szerelvényeit (fedelek, kupakok), vagy ragasztó szalagokat, tűzőkapcsokat.

- A zárásnak biztonságosnak kell lennie.

EGYÉB CSOMAGOLÁSI ELŐÍRÁSOK

A CSOMAGOLÓESZKÖZÖK ZÁRÁSA

- A külső csomagolásban a belső csomagolások nem mozdulhatnak el jelentősen (kitöltés!)

- Üres, tisztítatlan csomagolóeszközöket is zárni kell.

EGYÉB CSOMAGOLÁSI ELŐÍRÁSOK

A CSOMAGOLÓESZKÖZÖK ZÁRÁSA

- A csomagolóeszközök túltöltése tilos.

EGYÉB CSOMAGOLÁSI ELŐÍRÁSOK

A CSOMAGOLÓESZKÖZÖK TISZTASÁGA

- A gyűjtőedényzet külső felületének tisztának kell lenni, különösen a benne lévő veszélyes hulladéktól.

EGYÉB CSOMAGOLÁSI ELŐÍRÁSOK

A CSOMAGOLÓESZKÖZÖK ÉPSÉGE

- Az alkalmazott csomagolóeszközöknek épnek, sértetlennek kell lenniük.

- **Negatív példák:**

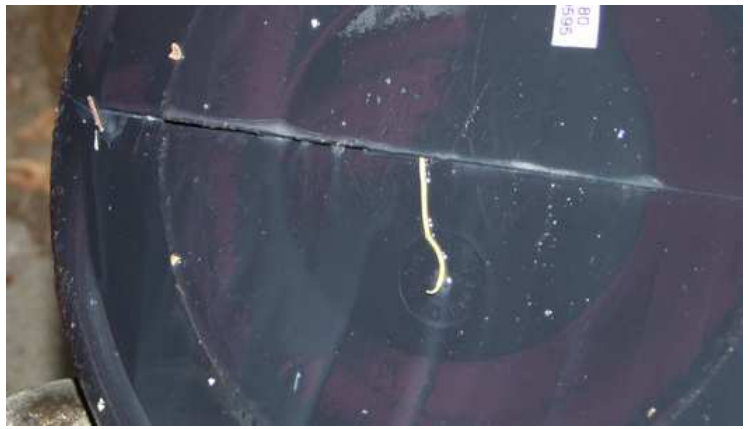

GYŰJTÉSI ELŐÍRÁSOK

A GYŰJTŐHELYEK JELÖLÉSE

A munkahelyi gyűjtőhelyeket jól látható, tartós felirattal kell megjelölni:

„VESZÉLYES HULLADÉK - MUNKAHELYI GYŰJTŐHELY”

GYŰJTÉSI ELŐÍRÁSOK

A GYŰJTŐHELYEK ZÁRÁSA

A fertőző veszélyes hulladékok munkahelyi gyűjtőhelyeinek zárhatónak kell lenni.

GYŰJTÉSI ELŐÍRÁSOK

A GYŰJTŐHELYEK TISZTASÁGA

A gyűjtőhelyek padlózatát – különösen a gyűjtött veszélyes hulladékoktól – tisztán kell tartani.

Negatív példák:

GYŰJTÉSI ELŐÍRÁSOK

A GYŰJTŐHELYEK KIALAKÍTÁSA

A gyűjtőhelyeken meg kell akadályozni a veszélyes hulladék szabadba jutását, illetve a csapadékvíz bejutását.

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

	Veszélyes hulladékok			
	1.	2.	3.	4.
Megnevezése				
EWC kódszáma				
Halmazállapot				
Csomagolás módja				
Csomagolás (ADR szerint)				
Csomagolóeszközök száma				
UN szám				
Csomagolási csoport				
LQ				
Üres, tisztítatlan				
Mennyiség	kg/lit.	kg/lit.	kg/lit.	kg/lit.

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

CSOMAGOLÁS (ADR SZERINT)

- Hordó: Henger alakú csomagolóeszköz…

UN-MINŐSÍTÉS!

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

CSOMAGOLÁS (ADR SZERINT)

- Kanna: Négy-, vagy sokszög alakú csomagolóeszköz…

UN-MINŐSÍTÉS!

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

CSOMAGOLÁS (ADR SZERINT)

- Zsákok

UN-MINŐSÍTÉS!

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

CSOMAGOLÁS (ADR SZERINT)

- Ládák: Négy-, vagy sokszög alakú oldalú, teljes falú csomagolóeszközök…

UN-MINŐSÍTÉS!

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

CSOMAGOLÁS (ADR SZERINT)

- Kombinált csomagolás: Belső + külső csomagolóeszköz

UN-MINŐSÍTÉS!

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

CSOMAGOLÁS (ADR SZERINT)

- Csomagolóeszköz típusa – UN-minősítő jelölés!
- Szabályzat 3. sz. melléklete – Segédlet!

JEL	**Csomagolóeszköz ADR szerinti típusa**
1A1, 1A2, 1B1, 1B2, 1H1, 1H2	Hordó
3A1, 3A2, 3B1, 3B2, 3H1, 3H2	Kanna
4G	Láda
5H1, 5H2, 5H3, 5H4, 5L1, 5L2, 5L3, 5M1, 5M2	Zsák

Műanyagfólia zsák

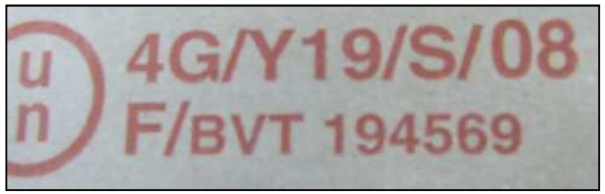

Papírlemez láda

Műanyag kanna

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

CSOMAGOLÓESZKÖZÖK SZÁMA

- Az önálló, vagy kombinált csomagolóeszközök számát kell feltüntetni.

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

UN SZÁM

- A Szabályzat 1. sz. mellékletének 4. oszlopa

EWC kód	MEGNEVEZÉS	MEGJEGYZÉS	UN szám	Bárca	Csom. csop.	LQ
06 13 05	korom	…	1361	…	…	…

- A csomagolóeszközön is feltüntetve

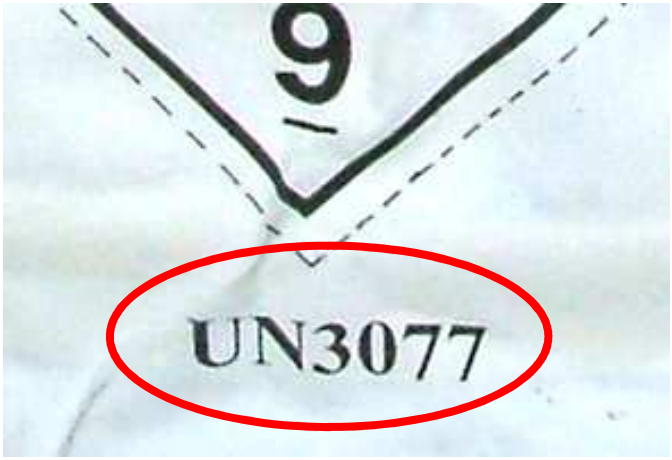

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

CSOMAGOLÁSI CSOPORT

- A Szabályzat 1. sz. mellékletének 6. oszlopa tartalmazza.

EWC kód	MEGNEVEZÉS	MEGJEGYZÉS	UN szám	Bárca	Csom. csop.	LQ
06 01 01	kénsav és kénessav	Kénsavra 51%-nál nagyobb savtartalom esetén, valamint kénessavra	1830	8	II	LQ22

„I”, „II”, vagy „III”

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

LQ

„X”-szel jelölni

- A Szabályzat 1. sz. melléklet 7. oszlopának (LQ-kódok) megfelelő mennyiségek

EWC kód	MEGNEVEZÉS	…	...	…	…	LQ
200135	veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések	…	…	…	…	**LQ27**

- A korlátozott mennyiségnek megfelelően jelölt csomagolóeszköz
- Kombinált csomagolás

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

ÜRES, TISZTÍTATLAN

„X”-szel jelölni, ha üres, tisztítatlan csomagolóeszközök beszállítása történik!

ÁTVÉTELI BIZONYLAT

ÖSSZEGZÉS

	Veszélyes hulladékok			
	1.	**2.**	**3.**	**4.**
EWC kódszáma	150110*	090104*		
Halmazállapot	1	2		
Csomagolás módja	3	3		
Csomagolás (ADR szerint) *	**-**	**Kombinált csomagolás**		
Csomagolóeszközök száma *	**15**	**8**		
UN szám	**UN 3077**	**UN 3082**		
Csomagolási csoport	**III**	**III**		
LQ *	**-**	**X**		
Üres, tisztítatlan	**X**	**-**		
Mennyiség	3,2 kg/lit.	80 kg/lit.	kg/lit.	kg/lit.

* A gyűjtőhelyen átcsomagolt hulladékok esetén tárgytalan.

DE Gazdasági Főigazgatóság Munkabiztonsági Önálló Osztály, OEC 2. számú telep III. apartman szálló alagsor, munkavédelemmel kapcsolatos információk http://www.munkavedelem.unideb.hu

4012 Debrecen, Móricz Zs. krt. 22.
Tel.: +36-52/413-598 Fax: +36-52/255-595

Köszönöm a figyelmüket!